

Ing. Jiří FRÝBA
Klimakonsult

Přehled předpisů o autorizaci inženýrů a techniků

Survey of Regulations Governing the Licensing of Engineers and Technicians

Recenzent
Ing. Zdeněk Lerl

Autor v odpovědích na dotazy čtenářů upozorňuje na předpisy platné v současné době, týkající se autorizace inženýrů a techniků a její uplatnění ve stavební činnosti. Jde o legislativní vymezení pravomocí a povinností autorizovaných inženýrů a techniků.

Klíčová slova: autorizovaný inženýr, autorizovaný technik, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, projektová dokumentace pro stavební řízení

In replying to readers questions the author draws attention to regulations valid at present time, concerning licensing of engineers and technicians and its use in construction activities. The legislative determination of controlling competencies and duties of licensed engineers and technicians remains to be an issue.

Key words: licensed engineer, licensed technician, Czech Chamber of licensed engineers and technicians active in construction, design documentation for construction proceedings

Mnozí profesní odborníci z oboru techniky prostředí staveb řeší v praxi situace, v nichž si nejsou zcela jisti v záležitostech, týkajících se kompetencí autorizovaných a ostatních osob při tvorbě projektové dokumentace ve všech jejích fázích a rovněž při realizaci staveb.

Skupina autorizovaných osob v oboru „Technika prostředí staveb“ je co do počtu druhou největší v rámci České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných při výstavbě, kde největší zastoupení má samozřejmě obor Pozemní stavby. Jelikož i mezi čtenáři časopisu VVI se občas vyskytují otázky, týkající se zmíněné problematiky, ukazuje se jako účelné zodpovědět některé nejfrekventovanější z nich:

Otázka:

Může autor projektu stavebního řešení akce (na příklad autorizovaný v oboru pozemní stavby) označit **pouze** svým autorizačním razítkem projekt, který obsahuje i soubory techniky prostředí staveb zpracované projektanty bez autorizace?

Odpověď:

Nemůže, neboť podle § 12 zákona číslo 360/1992 Sb., odstavec (6) „k zajištění řádného výkonu vybraných činností ve výstavbě, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímž výkonu byla autorizovaná osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializace“.

Otázka:

Může osoba autorizovaná v oborech pozemní stavby, dopravní stavby, stavby vodního a krajinného, městského inženýrství, mosty a inženýrské konstrukce označovat svým razítkem projektovou dokumentaci souborů techniky prostředí staveb?

Odpověď:

Může, ale jen spolu s autorizací dokumentace razítkem osob autorizovaných v oboru technika prostředí staveb jako osoba spolupracující.

Otázka:

Musí být autorizačním razítkem označena i projektová dokumentace skutečného provedení stavby?

Odpověď:

Nemusí, protože každá listina opatřená autorizačním razítkem se stává listinou veřejnou a ta je nutná jen pro veřejnoprávní řízení. Projektová doku-

mentace skutečného provedení stavby ale autorizačním razítkem označena být může, protože tím potvrzuje autorizovaná osoba svou odbornou kvalifikaci.

Pravidla pro používání razítka při výkonu povolání autorizovaného inženýra a autorizovaného technika podle Rozhodnutí č. 9901-11 představenstva ČKAIT (dále jen „Pravidla“) stanoví mj., že:

Článek 1)

- (1) Autorizovaná osoba opatřuje dokumenty související s výkonem její činnosti vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou a vyznačeným oborem, popřípadě specializací její autorizace (dále jen „autorizační razítko“).
- (2) Autorizační razítko je autorizovaná osoba oprávněna používat pouze pro označování dokumentů pro úřední účely, vztahujících se k vybraným činnostem ve výstavbě v rozsahu oboru nebo specializace, pro kterou jí byla autorizace udělena.
- (3) Přehled dokumentů, které autorizovaná osoba opatřuje autorizačním razítkem a vlastnoručním podpisem podle odstavců (1) a (2), je uveden v čl. 3) těchto „Pravidel“.

Článek 2)

- (1) Autorizovaná osoba nesmí autorizační razítko používat k jiným účelům, než je uvedeno v těchto „Pravidlech“, zejména jí nesmí označovat korespondenci.
- (2) Použití autorizačního razítka v rozporu s těmito „Pravidly“ může být důvodem pro zahájení disciplinárního řízení před Stavovským soudem České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.
- (3) Osoba, které byla autorizace pravomocně odejmuta, nebo která se autorizace sama vzdala, nesmí autorizační razítko dále používat a je povinna jej bez zbytečného odkladu odevzdat kanceláři Komory.
- (4) Osoba, které byla autorizace pravomocně pozastavena, nesmí autorizační razítko používat po dobu tohoto pozastavení; autorizační razítko je povinna bez zbytečného odkladu odevzdat kanceláři Komory k uložení.

Článek 3)

- (1) Autorizovaná osoba musí označit svým autorizačním razítkem a vlastnoručním podpisem:

- a) projektovou dokumentaci stavby (změny stavby), kterou stavebník připojuje k žádosti o stavební povolení nebo k návrhu na zahájení územního řízení,
  - b) dokumentaci přikládanou k žádosti o povolení terénních úprav,
  - c) dokumentaci předkládanou stavebníkem v řízení o změně stavby před jejím dokončením,
  - d) změny, k nimž došlo při provádění stavby, vyznačené se souhlasem stavebního úřadu v dokumentaci ověřené stavebním úřadem, které stavebník předpokládal v kolaudačním řízení při splnění podmínek § 81 odst. 4) stavebního zákona,
  - e) dokumentaci nezbytných úprav, nařízených stavebním úřadem podle § 87 stavebního zákona,
  - f) návrh územně plánovací dokumentace,
  - g) statický a dynamický výpočet konstrukcí stavby,
  - h) zprávu o průzkumu stavby,
  - i) zprávu o zkoušení a diagnostice stavby,
  - j) prohlášení autorizované osoby o zajištění odborného vedení stavby v těch případech, kdy stavbu provádí stavebník sám pro sebe svépomocí,
  - k) vyznačení autorizované osoby ve stavebním deníku, která je odpovědná za vedení realizace stavby, při zahájení, přerušení nebo ukončení činnosti na stavbě.
- (2) Autorizovaná osoba může označit svým autorizačním razítkem a vlastnoručním podpisem:
- a) návrh územně plánovacích podkladů,
  - b) odborná stanoviska a posudky,
  - c) dokumentaci pro provedení stavby
  - d) dokumenty, v nichž autorizovaná osoba prezentuje vlastní kvalifikaci – autorizaci ve vztahu ke klientovi, státu nebo ČKAIT (nevztahuje se na korespondenci).
- (3) Dokumenty opatřené autorizačním razítkem musí být jednoznačně identifikovatelné v prostoru a čase (místo stavby, klient, stavebník, datum odevzdání apod.) a souvztažné k příslušnému zápisu v deníku autorizované osoby ČKAIT.

Otázka:

Zařízení pro odvod tepla a kouře z budov bývá obvykle zhotoveno ze vzduchotechnických prvků. Projektovou dokumentaci většinou vypracovává vzduchotechnik. Kdo má autorizovat tento projekt, vzduchotechnik nebo požární specialista nebo oba?

Odpověď:

Záleží na tom, v jaké části projektové dokumentace je zařízení pro odvod tepla a kouře z budov zařazeno. Pak tuto **dokumentaci autorizuje autorizovaná osoba, která ji zpracovala**. Pokud ji zpracovává projektant z oboru Požární bezpečnost staveb, autorizuje ji on. Pokud ji vypracovává vzduchotechnik, autorizuje ji projektant vzduchotechniky. Obojí (společnou) autorizaci si ale může vyžádat stavební úřad.

Otázka:

Jaké jsou hlavní rozdíly v působnosti autorizovaného inženýra a autorizovaného technika a stavitele?

Odpověď:**Působnost autorizovaného inženýra**

Působnost autorizovaného inženýra vymezuje § 18 autorizačního zákona takto:

„**Autorizovaný inženýr** je v rozsahu oboru (§ 5), popř. specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- vypracovávat projektovou dokumentaci staveb (včetně příslušných územně plánovacích podkladů) s výjimkou těch pozemních staveb,

kteří jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné; tato výjimka se netýká uzavírání závazkových vztahů podle obecných právních předpisů 9),

- podílet se na vypracování projektové dokumentace pozemních staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné a které jsou vypracovávány autorizovaným architektem,
- vypracovávat územně plánovací podklady a příslušné části územně plánovací dokumentace,
- provádět statické a dynamické výpočty staveb,
- provádět stavebně technické nebo inženýrské průzkumy,
- provádět zkoušení a diagnostiku staveb, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak,
- vydávat stanoviska a zpracovávat dokumenty a posudky pro dílčí hodnocení vlivu staveb na životní prostředí, a to i pro účely řízení před státními orgány,
- vést realizaci stavby,
- provádět geodetická měření pro projektovou činnost a vytyčovací práce, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak,
- provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby,
- zastupovat stavebníka, resp. navrhovatele na podkladě zmocnění při územním a stavebním nebo kolaudačním řízení,
- vykonávat v orgánech státní správy odborné funkce na úseku stavebního řádu nebo územního plánování, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Rozsah působnosti autorizovaného inženýra

Inženýr autorizovaný v oboru pozemní stavby nebo dopravní stavby, nebo stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, nebo mosty a inženýrské konstrukce, nebo městské inženýrství nebo technologická zařízení staveb je v rámci stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vykonávat i všechny odborné činnosti oborů technika prostředí staveb, statika a dynamika staveb, geotechnika a požární bezpečnost staveb. Přitom je vždy povinen splnit příslušná ustanovení stavebního zákona a autorizačního zákona.

Působnost a odpovědnost autorizovaného inženýra – projektanta

Projektant je osoba vykonávající činnost uvedenou v § 46 a odst. 3 písm. a) stavebního zákona, která svým jménem a na svoji odpovědnost v rozsahu své působnosti zpracovává územně plánovací dokumentaci a dokumentaci staveb pro vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení. Tato osoba musí být autorizovaná v oboru, do kterého projektovaná stavba náleží.

Všechny dílčí části projektové dokumentace stavby mohou být zpracovány buď samotným projektantem, nebo projektantem, kterého si projektant přizve, který může, ale nemusí být autorizován. Oprávněná osoba – projektant – označí svým autorizačním razítkem a vlastnoručním podpisem všechny dílčí části projektu stavby, které zpracoval on sám nebo neautorizované osoby. Ty části, které zpracovaly jiné autorizované osoby, musí být označeny jejich autorizačními razítky a vlastnoručními podpisy.

Za výběr spolupracujícího projektanta je odpovědná oprávněná osoba – projektant (§ 46 b odst. (1) stavebního zákona): Projektant je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací, není-li způsobily některou část projektové dokumentace zpracovat sám.

Působnost autorizovaného inženýra v oblasti vedení realizace staveb

Autorizovaná osoba je oprávněna vést realizaci stavby v rozsahu oboru, pro který jí byla autorizace udělena. Nemá-li osoba, která vede realizaci stavby, pro jednotlivé druhy prací odbornou způsobilost v příslušném oboru, je povinna přizvat jinou odborně způsobilou osobu.

Působnost autorizovaného technika a autorizovaného stavitele podle autorizačního zákona

Působnost autorizovaného technika a autorizovaného stavitele vymezuje § 19 autorizačního zákona:

„**Autorizovaný technik**, je v rozsahu oboru (§ 5), popř. specializace, pro který mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- vypracovávat projektovou dokumentaci, jestliže celá přísluší jeho oboru; v ostatních případech a v případě oboru pozemní stavby vypracovávat příslušné části projektové dokumentace,
- podílet se na vypracování projektové dokumentace, zpracovávané autorizovaným architektem nebo autorizovaným inženýrem,
- provádět stavebně technické průzkumy,
- vést realizaci stavby,
- provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby,
- řídit příslušné odborné a montážní práce,
- zastupovat stavebníka na podkladě zmocnění při stavebním nebo kolaudačním řízení,
- vykonávat odborné funkce v orgánech státní správy na úseku stavebního řádu.
- Označení „autorizovaný stavitel“ je ve smyslu autorizačního zákona pouze variantní označení, které si uchazeč o autorizaci, působící v oblasti realizace staveb, sám zvolil. Autorizovaný stavitel má ze zákona stejnou působnost a stejná práva a povinnosti jako autorizovaný technik.

Působnost a odpovědnost autorizovaného technika a autorizovaného stavitele – projektanta

Autorizovaný technik (stavitel) může vypracovávat příslušné dílčí části projektové dokumentace. Příslušnou dílčí částí projektové dokumentace se rozumí ucelený díl komplexního projektu stavby (§ 139b odst. 1 stavebního zákona), náležící oboru (specializaci) autorizovaného technika.

Technik autorizovaný v oboru dopravní stavby, v oboru stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství ve specializaci stavby zdravotně technické a stavby meliorační a sanační, v oborech technologická zařízení staveb, požární bezpečnost staveb, geotechnika a ve specializacích oboru technika prostředí staveb, může samostatně vypracovat a předložit ke stavebnímu řízení projektovou dokumentaci stavby, která celá přísluší oboru nebo specializaci, pro kterou je autorizován.

Autorizovaný technik (stavitel) v oboru pozemní stavby, který zpracuje stavební část projektové dokumentace rodinného domu (§ 139 b odst. 5 písm. a) stavebního zákona) a tuto dokumentaci předkládá jako projektant ke stavebnímu řízení, musí zajistit, aby každá další dílčí část této projektové dokumentace byla zpracována a ověřena osobou s autorizací v příslušném oboru či specializaci.

Působnost autorizovaného technika a autorizovaného stavitele v oblasti vedení realizace staveb

Autorizovaná osoba je oprávněna vést realizaci stavby v rozsahu oboru, pro který jí byla autorizace udělena. Nemá-li osoba, která vede realizaci stavby, pro jednotlivé druhy prací odbornou způsobilost v příslušném oboru, je povinna přizvat jinou odborně způsobilou osobu.

Otázka:

Jaké jsou rozdíly mezi kompetencemi autorizovaných a ostatních osob v procesu zpracování projektové dokumentace?

Odpověď:

Autorizaci podle autorizačního zákona musí mít projektant, který vypracovává z územně plánovací dokumentace:

- územní prognózu, pokud tato bude transformována na koncept řešení územně plánovací dokumentace (§ 21 odst. 6 stavebního zákona),
- koncept řešení územně plánovací dokumentace (§ 12 vyhl. č. 135/2001 Sb.),

- návrh územně plánovací dokumentace (§ 14 vyhl. č. 135/2001 Sb.),
- dokumentaci stavby předkládanou k územnímu řízení,
- dokumentaci stavby předkládanou ke stavebnímu řízení, včetně dokumentace jednoduchých staveb a jejich změn uvedených v § 139b odst. 5 písm. a), e), f) stavebního zákona, kterými jsou:
  - a) stavby pro bydlení, jejichž zastavěná plocha přesahuje 300 m², pokud mají nejvýše 4 byty, jedno podzemní a tři nadzemní podlaží včetně podkrovní,
  - e) opěrné zdi,
  - f) podzemní stavby, pokud jejich zastavěná plocha přesahuje 300 m² a hloubka 3 m.

Autorizaci podle autorizačního zákona nemusí mít projektant, který vypracovává územně technické podklady (§ 7 vyhl. č. 135/2001 Sb.):

- z územně plánovací dokumentace:
  - a) přípravné práce (§ 9 vyhl. č. 135/2001 Sb.),
  - b) průzkumy a rozbory (§ 10 vyhl. č. 135/2001 Sb.),

dokumentaci jednoduchých staveb a jejich změn uvedených v § 139b odst. 5 písm. b), c), d) stavebního zákona, kterými jsou:

- stavby pro individuální rekreaci,
- nepodsklepené stavby s jedním nadzemním podlažím a stavby zařízení staveniště, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m², rozpětí u nosných konstrukcí nepřesahuje 9 m a výška 15 m,
- přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci, (tuto dokumentaci může vypracovat „kvalifikovaná osoba“, kterou je podle § 44 odst. 3 stavebního zákona osoba, která má odborné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru a alespoň 3 roky praxe v oboru),
- dokumentaci drobných staveb, tj. staveb, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, uvedených v § 139 b odst. 7 a 8 stavebního zákona,
- dokumentaci pro realizaci stavby, výrobní, montážní a provozní dokumentaci, dokumentaci příkládanou k ohlášení drobných staveb, stavebních úprav a udržovacích prací.

Otázka:

Jaká je úloha autorizovaných a ostatních osob při vedení realizace staveb?

Odpověď:

Autorizaci podle autorizačního zákona musí mít osoba, která vede realizaci stavby, a dále osoba, která zajišťuje odborné vedení realizace jednoduchých staveb a jejich změn, uvedených v § 139 b odst. 5 písm. a), e), f) stavebního zákona, které stavebník provádí sám pro sebe svépomocí.

Autorizaci podle autorizačního zákona nemusí mít osoba, která zajišťuje odborný dozor nad prováděním jednoduchých staveb uvedených v § 139 b odst. 5 písm. b), c), d) stavebního zákona a dále drobných staveb, změn těchto staveb a udržovací práce na nich, které stavebník provádí sám pro sebe svépomocí. Odborný dozor nad prováděním těchto staveb musí stavebník zabezpečit „kvalifikovanou osobou“.

Pro úplnost uvádíme podmínky oprávnění k provádění staveb, které je upraveno § 44 stavebního zákona:

- (1) Stavbu a její změnu může provádět jen právnická nebo fyzická osoba, oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních předpisů; při provádění stavby musí být zabezpečeno odborné vedení realizace stavby (§ 46 a odst. 1 a § 46 a odst. 3 písm. b).
- (2) Jednoduché stavby a jejich změny, s výjimkou staveb uvedených v § 139 b odst. 5 písm. b), c) a d), včetně jejich změn, může stavebník provádět sám pro sebe svépomocí, jestliže zabezpečí odborné

vedení jejich realizace oprávněnou osobou (§ 46 a odst. 1, odst. 3 písm. b).

- (3) Jednoduché stavby uvedené v § 139 b odst. 5 písmo b), c) a d), drobné stavby, změny těchto staveb a udržovací práce na stavbě může stavebník provádět sám pro sebe svépomocí, jestliže zabezpečí odborný dozor nad prováděním stavby osobou, která má odborné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru a alespoň tři roky praxe v oboru, (dále jen „kvalifikovaná osoba“), pokud sám není odborně způsobilý dozor provádět.

Otázka:

V jakých případech musí a v jakých případech může autorizovaná osoba používat autorizační razítko při výkonu autorského a technického dozoru?

Odpověď:

Autorizovaná osoba musí používat autorizační razítko při výkonu autorského a technického dozoru

- při vydávání prohlášení autorizované osoby o zajištění odborného vedení stavby v těch případech, kdy stavbu provádí stavebník sám pro sebe svépomocí,
- k vyznačování autorizované osoby, která je odpovědná za vedení realizace stavby, ve stavebním deníku a dále při zahájení, přerušeni nebo ukončení činnosti na stavbě.

Autorizovaná osoba může používat autorizační razítko při výkonu autorského a technického dozoru

- při vydávání odborných stanovisek a posudků,
- při vydávání dokumentů, v nichž autorizovaná osoba prezentuje vlastní kvalifikaci – autorizaci ve vztahu ke klientovi, státu nebo ČKA-IT (nevztahuje se na korespondenci).

Otázka:

V jakých případech musí autorizovaná osoba používat razítko při zastupování stavebníka při stavebním nebo kolaudačním řízení?

Odpověď:

Autorizovaná osoba nemusí používat autorizační razítko při zastupování stavebníka při stavebním nebo kolaudačním řízení.

Autorizovaná osoba může používat autorizační razítko při zastupování stavebníka při stavebním nebo kolaudačním řízení.

Autorizovaná osoba může používat autorizační razítko:

- při vydávání odborných stanovisek a posudků,
- v případě vydávání dokumentů, v nichž autorizovaná osoba prezentuje vlastní kvalifikaci – autorizaci ve vztahu ke klientovi, státu nebo ČKA-IT (nevztahuje se na korespondenci). ■